

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 25 LUTEGO 1935 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 55

HITLER O POLITYCE NIEMIEC

Kiedy Berlin odpowie „tak”, a kiedy „nie”? — Kierownicy partji narodowo-socjalistycznej znowu zostali zaprzysiężeni

Niemcy dążą do odbudowy swej potęgi przedwojennej

Berlin, 24 lutego. (PAT). Punktem kulminacyjnym dzisiejszego obchodu w Monachium była uroczyste zaprzysiężenie kierowników partji narodowo-socjalistycznej oraz najstarszych formacji partyjnych przez samego kanclerza ministra Hessa. Następnie kanclerz Hitler wygłosił mowę polityczną, transmitowaną przez wszystkie radiostacje niemieckie.

W pierwszej części przemówienia, mówiąc o powstaniu oraz walk, jakie miały miejsce przy dojściu do władzy, Hitler w swoich słowach wystąpił przeciwko politycznym i politycznym ubiegłościom i, zwracając się pod adresem oczekujących powrotu dawnych państw, oświadczył: To, co dziś jest, nie minie, a to, co było, nigdy nie powróci. Nowe państwo ma silny fundament. Walki wewnętrzne znowu nie są wcale zakończone. Siły polityczne nie są wyczerpane, wielki cel przed nami leży w przyszłości.

W dalszym ciągu kanclerz przeszedł do zagadnień polityki zagranicznej, podważając, że już obecne pokolenie musi być dla Niemiec wolność. W ludzkiej historii rośnie gwarant równowagi i samostanowienia Niemiec. My znamy tylko jedną odrobinę — mówił Hitler — tak, lub nie. W pokoju oddamy zawsze nasze

„tak”, natomiast na propozycję, uwładniająca godności Niemiec, odpowiedź nasza brzmieć będzie zawsze „nie”. O tym jednak świat musi wiedzieć, że nasza „tak” i nasze „nie” pozostanie zawsze niezmiennie.

Oświadczenie Goebbelsa na meatingu w Berlinie

Berlin, 24 lutego. (PAT). W Berlinie na wielkim placu przed zamkiem cesarskim odbył się dziś meating narodowo-socjalistyczny, w czasie którego zaprzysiężono 80.000 przywódców politycznych partji, organizacji młodzieży hitlerowskiej oraz kadr pracy. W czasie meatingu przemawiał minister propagandy dr. Goebbels.

— Jeżeli Niemcy, mówił dr. Goeb-

bels, są dziś traktowane znowu jako naród suwerenny przez mocarstwa, które w czasie wojny były ich wrogami, to wynika nie ze zrozumienia ich przez świat, ale z hartu i decyzji narodu niemieckiego. Oświadczam otwarcie że wynika to z naszej budzącej się nowo potęgi. Narody nie otrzymują nic w darze, muszą sobie same zdobyć wszystko, czego im trzeba do życia.

Niemcy gotowe są do wszelkiej współpracy, o ile da się ona pogodzić z godnością wolnego i niezależnego narodu. Z drugiej jednak strony zdecydowane są one zawsze stanąć o własnych siłach, jeśli wysunięte będą żądania, nie dające się pogodzić z honorem niemieckim. Jako niegodne uważa kanclerz wszelkie próby stosowania do praw niemieckich innej miary, niż do praw pozostałych narodów.

Również świat będzie musiał zmienić swe dotychczasowe poglądy. Będzie musiał wykreślić z pamięci okres 13-letniego poniżenia Niemiec. — Czas poniżenia przełściowego minął bezpowrotnie. Naród niemiecki jest solidarny w dążeniu do pokoju i zdecydowanym do obrony wolności Niemiec. Nie chcemy zagrażać wolności żadnego narodu, oświadczamy jednak każdemu, że kto by chciał pozbawić naród niemiecki wolności, będzie to musiał uczynić przemocą, a przeciwko przemocy bronieć się będziemy ramie przy ramie. (Słowa te wywołują długotrwałe, frenetyczne oklaski na sali). Nigdy ani ja, ani żaden rząd niemiecki po mnie, który wyjdzie z ducha naszego ruchu, nie położymy podpisu narodu na dokumencie, który oznaczać będzie dobrowolną rezygnację z godności i równoprawnienia Niemiec. Świat może być przekonany, że to, co podpisaliśmy, wypełnimy.

Porażka biskupa hitlerowskiego, Müllera Frick odmówił zatwierdzenia budżetu ministerjum duchownego

Berlin, 24 lutego. (PAT). W kołach zbliżonych do niemieckiego kościoła ewangelickiego utrzymują, że minister spraw wewnętrznych dr. Frick odmówił zatwierdzenia budżetu obecnemu ministerjum duchownego z biskupem ewangelickim Rzeszy Muellerem. W liście do Mullera min. Frick oświadczył, że nie zdołały go przekonać argumenty biskupa o legalnym charakterze ministerjum duchownego. Wy-

darzeniu temu przypisuje się tu wielkie znaczenie z uwagi na możliwość dalszych konsekwencji, jakie pociągnąć może ono za sobą w stosunku do osoby biskupa Muellera.

Wiadomość ta, w razie potwierdzenia, byłaby znamienym dowodem zmiany w stosunku miarodajnych czynników państwowych do obecnego rządu kościoła ewangelickiego Rzeszy.

Paragwaj wystąpił z Ligi Narodów

i dalej prowadzić będzie wojnę z Boliwią

Paryż, 24 lutego. (PAT). Agencja Havasa donosi z Assuncion, że rząd paragwajski postanowił zgłosić wystąpienie z Ligi Narodów.

Assuncion, 24 lutego. (PAT). Nota, motywująca ustąpienie Paragwaju z Ligi Narodów, stwierdza, że chociaż Paragwaj nie odrzucał zaleceń Ligi z dnia 24 listopada 1934 r., komisja, zajmująca się sprawą zatargu o Gran Chaco, uznała, iż odpowiedź rządu pa-

ragwajskiego jest równoznaczna z odrzuceniem tych zaleceń. Poza to, mimo prośby Paragwaju, Liga Narodów nie zarządziła śledztwa celem ustalenia odpowiedzialności za wybuch wojny.

Wreszcie nota nazywa „Aktem samowoli” decyzję wspomnianej już komisji co do jednostronnego zniesienia zakazu wywozu broni, obowiązującego poprzednio w stosunku do obu państw.

Demonstracja w Londynie

przeciwko kanclerzowi oraz ministrowi spraw zagr. Austrii

Londyn, 24 lutego. (PAT) Dziś po południu przybyli do Londynu kanclerz austriacki dr. Schuschnigg i minister spraw zagranicznych Austrii bar. Berger-Waldenegg, oczekiwani na dworcu Victoria przez sir Johna Simona i ambasadora francuskiego. Poseł austriacki oczekiwał ich już w Folkstone. Policja obstawiała cały dworzec i przepuszczała na teren jedynie za specjalnymi przepustkami w obawie przed zapowiedzianymi demonstracjami komunistów i socjalistów. W Hyde Parku odbywał się po południu specjalny wiec protestacyjny przeciwko przyjazdowi kanclerza austriackiego, zwołany przez organizacje lewicowe. Po wieczu uformowano pochód, który skiero-

wał się ku dworcowi Victoria. Demonstranci w liczbie około 3 tys. przybyli jednak na dworzec zapóźno, w 15 minut po przybyciu pociągu, którego przyjazd uległ umyślnemu przyspieszeniu.

Naogół jednak ministrowie austriaccy nie znajdują w Londynie gruntu bardzo przychylnego. Frakcja parlamentarna Labour Party in corpore z liderem opozycji Lansburym na czele występowała do kanclerza Schuschnigga memorandum, który został mu dziś wieczorem w Londynie doręczony, a w którym wszyscy posłowie Labour Party domagają się zwolnienia 21 członków Schutzbandu, którzy zostali postawieni przed sąd. Również w parlamencie będą na ten temat jutro i pojutrze interelacje.

Wielki pożar w City londyńskiej

Londyn, 24 lutego.

(PAT) Wczoraj wybuchł wielki pożar w czteropiętrowej kamienicy w City londyńskiej. Podczas tłumienia po żaru dwaj strażacy ulegli poparzeniu. Kamienica, w której znajdowały się składy towarów, uległa całkowitemu zniszczeniu.

Sprawcy zamachu na Venizelosa stanęli przed sądem

Ateny, 24 lutego. (PAT).

Pierwsze dni procesu przeciwko sprawcom zamachu na Venizelosa minęły bez incydentów. W dniu wczorajszym w charakterze świadka przesłuchano panią Venizelos oraz odczytano oświadczenie Venizelos, który zarzuca rządowi tolerowanie skierowanej przeciwko niemu kampanji prasowej nawołującej do aktów gwałtu.

Venizelos odrzuca możliwość odpowiedzialności karnej Tsaldarisa i Kondylisa.

Berlin, 24 lutego.

(PAT) Około Dornburga nad Saalą zderzył się autobus kolejowy z samochodem prywatnym. Samochód ten został zgnieciony, a trzech jego pasażerów zabił.

Starcia w Salonikach między republikanami i monarchistami

Salonki, 24 lutego. (PAT) Z okazji nabożeństwa żałobnego, odprawionego za dusze króla Konstantyna greckiego, doszło do starcia między grupami republikanów i monarchistów. W czasie starcia 6 osób odniosły rany.

„Dzień Kowieński” zaczyna dziś znowu wychodzić

Ryga, 24 lutego. (PAT). Jak donoszą z Kowna, w poniedziałek zaczął znowu wychodzić pod nazwą „Dzień Kowieński” jedyny organ prasowy polskiej w Litwie. Dziennik jak wiadomo, przez dłuższy czas wychodził z powodu rozporządzenia komendanta miasta Kowna „o nazwiskach geograficznych”. Obecnie dzięki temu, zajętemu przez wyższe władze państwowe, została wyjaśniona interpretacja rozporządzenia władz administracyjnych.

Misjonarz angielski porwany przez bandytów chińskich

Pekin, 24 lutego. (PAT). Według obiegających tu wiadomości misjonarz angielski Francham z małżonką porwani zostali przez bandytów w prowincji Ning-Kiang w prowincji

Nr. 54
miejska 23
nych!
SKÓRKOWE
PEROWE, PECA
SKIE! Przyjmijcie
acje i do prz...

szę i mniejsze
domach, pokoje
tery, sklepy, rze
zybciej i najkocz
ul. Piotrkowska

ktę
abrycznych
rki
„Tobal”
kos“

niery
czne oraz posad
ramki do towar
leca
YŃ, GDANSKA
106-05.

y pokój fronto
wejściem, z uży
całodziennem
do wynajęcia.
na 5, m. 15.

potrzebny od
— 4 pomieszcze
nia dla Stowarz
zakawanych w
pod „Larix” w

pokój z wszech
nem, wejście m
67, Śródmiejska

miast
wynajęcia

CIO i 7-MIO PO
NIA I LOKAL
kwietnia. Wido
nr. 211, telef.
mieszkanie z
nie wyżej 12-g
domu w okolic
wnej poszukawa
blik” pod „Sio

wynajęcia na
zka 4. Wiadomo

o pokój fronto
fon, łazienka,

zmaite

czesnych edzia
ch i pojedynczo
ykowski. Gdani
ka — w ciągu 2

pryjechał do na
k większego bira
formuje do końca
zdu do Palestyny
i nabycia tam
Zastępcę codzienn
ntezkaniu D. W
miejska Nr. 18.

2-50
am fańczy

ta, slow-foxa,
in. Kurs rozpocz
od 10 r. do 10
Dypl. nauk
D. FRYDWALC
Poludniowa 10

spółnika do zab
a, zamówienie r
Oferty do „Repu

żyści drzewa ow
sada rośliny pok
parki, polca sk
zo, Andrzeja 10,

kapitałem od 50
nia interesu pes
rska, Sienkiewic
zór.

nowszych, salono
ycaza bez waga
cy Wilczek, Piotrk
Ceny przystępne

KA Astrológ
Emilij 12, m. 1, w

Gwałtowna burza na wybrzeżach Atlantyku

Ostatnie huragany wyrządziły wielkie szkody we Francji. — Pociągi do Paryża przychodzą z opóźnieniem. — Wiele statków zatoneło

Paryż, 24 lutego. (PAT).
Na wybrzeżach Atlantyku i Morza Śródziemnego szaleje ponownie gwałtowna burza. Miejscowość La Ciotat na wiedziona została przez trąbę morską. W niektórych miejscowościach na wybrzeżu Morza Śródziemnego fale dosięgają 20 metrów wysokości. W nocy z dnia 22 na 23 huragan wyrządził poważne szkody. Na historycznym Zamku Rochedouart uszkodzenia, wywołane przez orkan, obliczane są na 200 tys. franków.

Zniszczeniu uległa wielka ilość drzew owocowych. Poważnie ucierpiały także zasiewy. W Correze zawalił się szereg budynków gospodarskich, przyczem pod gruzami zginęło wiele bydła.

Paryż, 24 lutego. (PAT).
Ostatnie huragany wyrządziły w całej Francji olbrzymie szkody, w szczególności w Burgundji w okolicach Dijon, Lyonu i Belfortu. Donoszą, że w wielu miejscowościach zerwane zostały dachy, uszkodzone mosty, drzewa powyrwane z korzeniami. W Alpach i w Górnej Sabaudji doszło do kilkunastu wypadków z ludźmi, w tem do 4 wypadków śmiertelnych. W miejscowości Saint Jorioz pod Annecy zawaliła się dzwonnica kościelna i zerwany został

część dach kościoła. W tej samej gminie cztery domy zostały zniszczone. W kantonie Thones zawaliło się 9 do-

Śnieg pada w Zakopanem

Wiatr halny ustał i temperatura obniżyła się

Zakopane, 24 lutego. (PAT).
Wiatr halny, który wiał w Tatrach i Zakopanem przez piątek i sobotę w godzinach wieczornych uspokoił się i temperatura obniżyła się znacznie. Po północy z soboty na niedzielę zaczął padać obfity i gęsty śnieg, który poprawił pogorszone nieco przez wiatr halny warunki śnieżne. Spodziewane są dalsze opady, gdyż temperatura utrzymuje się w pobliżu zera, a zachmurzenie pod wieczór znacznie wzrosło.

Wilno, 24 lutego. (PAT).
W godzinach wieczornych wskutek

lekkiego mrozu nastąpił gwałtowny spadek na Wilji.

O godzinie 21-ej stan wody wynosił już tylko 350 cm. w górnym biegu Wilji lody jeszcze trzymają się.

Warszawa, 24 lutego. (PAT).
Sytuacja na Wiśle pod Warszawą o godz. 24-ej bez zmian. Daje się odczuwać powolny przybór wody. Zator pod Zawichostem został rozbity. Po Wiśle płynie wielka kra. Stan wody o godz. 24-ej 3 mtr. 56 cm., t.j. od wczoraj ubyło 14 cm.

spadających belek i części dachów. Wskutek ulewnych deszczów, stan wody podniósł się niemal na wszystkich rzekach. Linie telefoniczne i telegraficzne jak również tory kolejowe zostały uszkodzone. Pociągi przychodzą do Paryża w dalszym ciągu z opóźnieniem. Dziś orkan ze wzmoczoną siłą szale nad Morzem Śródziemnym i na francuskich wybrzeżach Atlantyku. W niektórych punktach fale dochodzą do wysokości 20 metrów. Los wielu statków backich jest niepewny.

Rochefort, 24 lutego. (PAT).
Gwałtowny orkan wyrządził poważne szkody na terenie Wandel. Wiele statków rybackich zatoneło. W miejscach komunikacja jest przerwana, gdyż drogi zawałone są drzewami, wyrwanymi i połamanymi przez huragan.

Oddziały włoskie przybyły do Afryki

Dalsze transporty wojsk znajdują się w drodze. — Rząd abisyński godzi się na utworzenie strefy neutralnej

Rzym, 24 lutego.

(PAT) Donoszą z Masana (port włoski w Erytrei): o przybyciu okrętu „Argentina”, który wyładował pierwszy bataljon czarnych koszul (milicji fascystowskiej), wysłany z Włoch do Erytrei. Okręt powitany był entuzjastycznie przez ludność włoską i komisarza królewskiego dr. Gamba. Dowódca bataljonu wysłał telegraficzny meldunek do wysokiego komisarza Somali

i Erytrei gen. de Bono. Jutro spodziewane jest przybycie okrętu „Gango”, na którego pokładzie znajdują się dwa dalsze bataliony milicji.

Ładowanie bataljonu milicji w Erytrei zdaje się potwierdzać oddawna krążące pogłoski, że włoskie sfery wojskowe dążą w obecnej chwili przede wszystkim do wzmocnienia pogotowia wojennego w Erytrei, która ze względu na swe położenie geograficzne może

być łatwiej zagrożona przez Abisyńczyków niż Somali. W Somali natomiast rozja się podobno akcja werbunkowa wśród tubylców.

Berlin, 24 lutego.

(PAT) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Rzymu: Wczoraj wieczorem wvrużony Messyna do Somali parowiec „Blanco mono”, który przewozi 1900 żołnierzy, 71 oficerów, oddziały specjalne armji zomotoryzowanej. Ogółem w ciągu dwu ostatnich dni wysłano do Afryki 2600 żołnierzy, 100 oficerów i 3000 materiału wojennego. W pierwszym łowie przyszłego tygodnia na okręty „Leonardo da Vinci” i „Arabia” odprężona do Afryki nowe oddziały z włoskiej dywizji „Poloritana”, a następnie rozpocznie się w Messynie ekspedycja dywizji florenckiej „Gavinana”.

Uczczenie Ojca Świętego

w trzydziestą rocznicę koronacji

Warszawa, 24 lutego.

(PAT) W dniu dzisiejszym o godzinie 19-ej w wielkiej sali rady miejskiej odbyła się uroczysta akademja reprezentacyjna ku uczczeniu Jego Świątobliwości Papieża Piusa 11-go w trzydziestą rocznicę koronacji.

Akademję zagał szambelan Franciszek Karpiński, wznosząc okrzyk na cześć Ojca Świętego, gorąco podchwycony przez zebranych.

Po odegraniu hymnu papieskiego przez orkiestrę 36 p. p., wygłosił dłuższy referat prof. Oskar Halecki na temat „Uniwersalizm pontyfikatu Papieża Piusa 11-go”.

Skołej odbyła się cześć koncertowa akademji.

Na zakończenie J. E. nuncjusz Mar-

maggi podziękował wszystkim zebranym, a przede wszystkim J. Em. ks. kardynałowi Kakowskiemu, przedstawił cielom rządu i członkom korpusu dyplomatycznego oraz ks. ks. biskupom za dzisiejszą uroczystość, mającą na celu upamiętnienie 13-ej rocznicy koronacji J. Świąt. Papieża Piusa 11-go, a następnie przedstawił znaczenie dziełowe kościoła katolickiego dla jedności narodu polskiego zarówno w chwilach smutnych, jak i radosnych.

Po udzieleniu błogosławieństwa papieskiego J. E. ks. nuncjusz zakończył swe przemówienie słowami: „Niech żyje Polska”. Po odegraniu hymnu narodowego zebrana publiczność wzniosła okrzyk na cześć Ojca Świętego Piusa 11-go.

Paryż, 24 lutego.

(PAT) Agencja Havasa donosi z Rzymu, że tamtejsze poselstwo abisyńskie komunikuje, że w dniach od 12 b. m. rząd abisyński potwierdził swą zgodę na stworzenie strefy neutralnej. Celem omówienia kwestji technicznych, dotyczących tej sprawy, abisyńskie władze wojskowe nawiązały kontakt z dowódcą wojsk włoskich w daír. W dn. 22 b. m. dowództwo abisyńskich otrzymało odpowiedź na dowództwo włoskie oczekuje na strukcję w tej sprawie od rządu włoskiego.

Rzym, 24 lutego.

(PAT) Minister finansów wniósł do parlamentu budżet min. kolonii na 1935-6. Budżet ten przewiduje na administrację kolonij 487 milionów, to o 34 miliony więcej niż w roku ubiegłym. Ponadto na roboty publiczne w kolonjach przewidziane jest 17 milionów oraz na różne dostawy dla kolonii 57 milionów lirów.

Premjera opery

Różyckiego w Sztokholmie

Sztokholm, 24 lutego.
(PAT) Wczoraj wieczorem odbyła się tu uroczysta premjera opery Różyckiego „Eros i Psyche”. Do teatru przyszedł ks. Karol i księżna Ingrid, nosząca P. p. Roman z małżonką. Liczni stawiciele ciała dyplomatycznego i członkowie towarzystwa szwedzkiego i liczna publiczność. Publiczność zgromadzona na operę niezwykle gorąco. Po zakończeniu spektaklu owacje trwały bardzo długo. Kompozytor polski otrzymał wieniec laurowy, przepasany wstęgą o barwach narodowych szwedzkiej.

„Europa”

Pieśń Kozaka

Ost. dni Jose Mojica Ponadto REWJA TANECZNO-SPIEWNIA

„GRAND KINO” Dzisiaj **Józefina Baker** „Zuzu” w filmie p.t.

JAN KIEPURA oraz Marfa Eggerth już za kilka dni w wspólnie uroczystej komedji p.t. „Dla ciebie śpiewam”

Skradziono Człowieka! Gdzie? Jak? A jednak?

„LUNA” Dzisiaj **BELLA DONNA** Conrad Veidt W rolgi.

GRETA GARBO „Malowana Zaslona”

Dnia 24 lutego r. b. zmarła po długich, ciężkich cierpieniach nasza najukochańsza matka, babka i prababka

B. P.

BEBERA EITINGONOWA

ur. Nemenoff

przeżywszy lat 87

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi we wtorek dnia 26 lutego r. b. o godzinie 2 p. p. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamia pozostała w nieutulonym żalu

Stroskana Rodzina

B. P.

ABRAM RÜNDSTEIN

Prezes Korporacji Przemysłu Graficznego Woj. Łódzkiego, Wiceprezes Tow. „Oświata” przy gimnazjum im. ks. Skorupki. Członek zarządu Legjonu im. Płk. Berka Joselewicza, Członek zarządu Centralnego Związku Rzemieślników Żydów woj. łódzkiego, zmarł nagle dn. 24 lutego 1935 r. przeżywszy lat 65. Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w poniedziałek d. 25 lutego o g. 1.30 p. p. z domu przedpogrzebowego, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku.

Zona, dzieci, wnuk, siostra, brat oraz rodzina.

Uprasza się o nieskładanie kondolencji

B. P.

ABRAM RÜNDSTEIN

Prezes Korporacji Przemysłu Graficznego, woj. łódzkiego. — Wiceprezes Tow. „Oświata” przy Gimn. im. ks. Skorupki. — Członek Zarządu Legjonu im. Płk. Berka Joselewicza. — Członek Zarządu Centralnego Związku Rzemieślników Żydów woj. łódzkiego.

W Zmarłym tracimy oddanego Członka naszej Korporacji, Człowieka wielce uczynnego i ofiarnego, to też pamięć o Nim zachowamy w sercach naszych na zawsze.

Pozostalej Rodzinie wyrażamy nasze najgłębsze współczucie.

Pogrzeb odbędzie się dziś o godz. 1.30 pp. z domu przedpogrzebowego na który winni zgłosić się wszyscy Członkowie.

Zarząd Korporacji Przemysłu Graficznego woj. łódzkiego

Stan wyjątkowy w Hiszpanji

Madryt, 24 lutego.

Ukazał się tu dekret o przejęciu stanu wyjątkowego na terenie państwa.

Madryt, 24 lutego.

Premier Lerroux przyjął osobistości politycznych, które

złożyły mu prośbę o ulaskawienie skazanych na śmierć ostatnim wyrokiem sądu wojennego. Lerroux oświadczył, że prośbę tę przedstawi radzie ministrów, zaznaczając, że gdyby to zależało od niego, to ulaskawiłby wszystkich skazanych.

Bern, 24 lutego.

W Szwajcarii odbyło się dziś referendum w sprawie uchwalonej przez izbę w dniu 28 września 1934 r. ustawy o przedłużeniu służby wojskowej. Za ustawą padło 506.845 głosów, przeciw — 431.902.

Większością 74.943 głosów ustawa została zatwierdzona.

Wedle tej ustawy służba w piechocie i inżynierji wojskowej trwać będzie 90 dni, zamiast 65, w artylerji i lotnictwie — 90, zamiast 75, w kawalerji — 104, zamiast 90.

Święto narodowe ESTONJI

Naród estoński obchodził wczoraj swe święto narodowe. Estonia zdobyła pozyskać szczerą przyjaźń narodu polskiego, który w tak uroczystej chwili łączy się z narodem estońskim w jego radości i jego nadziejach.

Rozwój wewnętrzny państwa

Dwudziestego czwartego lutego roku 1918 proklamował Konstanty Päts — obecny naczelnik rządu wespół z generałem Laidonerem, wodzem narodu estońskiego — niepodległość Estonii.

Kraj — na rubieży pomiędzy rosyjskim dążeniem ku Bałtykowi, a nie-

wych rozbitych na liczne frakcje członków parlamentu. Nie było ciągłości w pracy państwowej tembardziej, że nie było prezydenta, któryby ponad ciągłe zmiany personalne utrzymał jedną linię prac rządów i któryby miał pieczę nad młodą armią estońską.

Nastąpił wreszcie kryzys ustrojowy. Naród sam zdawał sobie sprawę, że trzeba zmiany rychłej, jeśli to, co zdobyli bohaterowie krwią, nie ma być zaprzepaszczone. W tej sytuacji próbowały sięgnąć po władzę elementy skrajno-nacjonalistyczne. Jednak tutaj ujawniła silną dłoń Konstanty Päts i generał Laidoner. Dwunastego marca 1934 roku wszyscy przywódcy ruchu skrajno-nacjonalistycznego zostali aresztowani, a organizacje narodowo-socjalistyczne uznane za nielegalne. Wybory, jakie miały się odbyć, zostały odroczone.

Od tego dnia nastąpił spokój i ład w kraju Estów. Za losy państwa odpowiedzialni są dwaj mężowie — K. Päts i J. Laidoner, którym naród jest wdzięczny za to, że uwolnili go od widma wojny domowej i ostrego kryzysu. Pierwszy z tych mężów kieruje nawa państwa, drugi jest twórcą armii i czuwa z bronią u nogi nad granicami kraju.

Nowa konstytucja daje prezydentowi państwa szerokie pełnomocnictwa, aż do ogłaszania ustaw w drodze dekretów.

Z tych pełnomocnictw skorzystał K. Päts w znacznej mierze, regulując cały szereg kwestyj przede wszystkim gospodarczych i przyczyniając się dzięki temu do poprawy bytu rolników i ożywienia tęża wymiany.

Kraj cały ze swym rządem na czele dąży do stabilizacji warunków życia, któreby umożliwiły w przyszłości rozpięcie nowych wyborów.

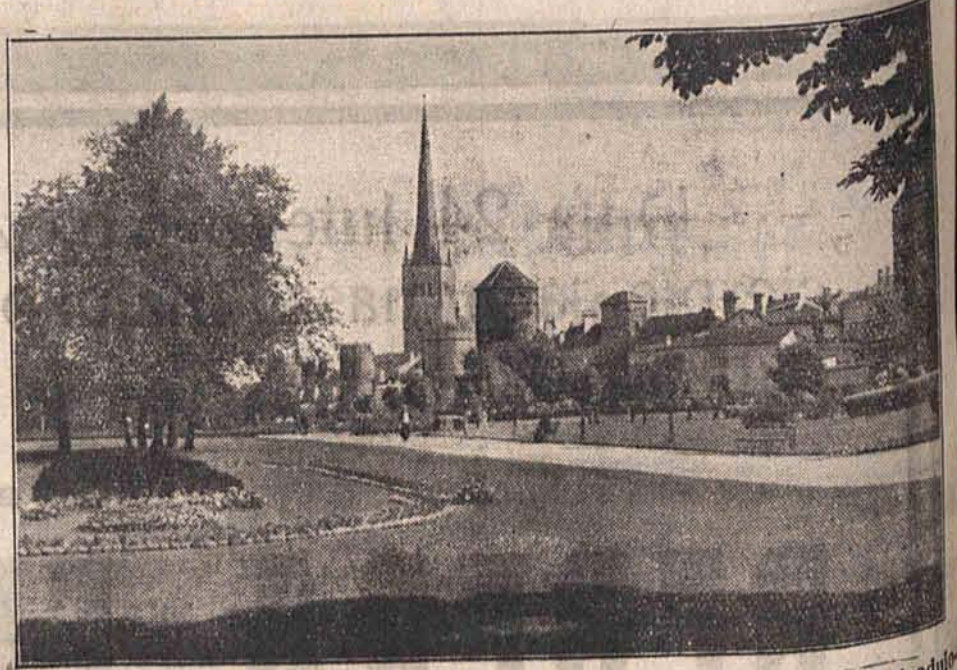
Uroczysta akademja w Warszawie

Przemówienia ministra Konrada Libickiego i posła H. Markusa

Warszawa, 24 lutego.

(PAT) Dziś wieczorem w oficerskim kasynie reprezentacyjnym z okazji święta narodowego niepodległości Estonii odbyła się uroczysta akademja, zorganizowana przez towarzystwo polsko-estońskie. Na gmachu kasyna powiewały sztandary o barwach narodowych Estonii i Polski. Podium na sali obrad ozdobione było portretami Pana Prezydenta R. P. prof. Mościckiego oraz Prezydenta państwa estońskiego Konstantyna Paetsa, a także popiersie Pana Marszałka Piłsudskiego. Na akademji obecni byli: min. spraw wewnętrznych Zyndram-Kościałkowski, który reprezentował rząd R. P., poseł Estonii w Warszawie Hans Markus, podsekretarz stanu w min. sprawiedliwości Sieczkowski, komendant główny P. P. gen. gen. brygady Kordian-Zamorcki, zastępca kom. garnizonu warsz. mjr. Czuruć, przedstawiciele M. S. Z., członkowie poselstwa estońskiego oraz przedstawiciele ciała dyplomatycznego. Ponadto przybyli licznie członkowie tow. polsko-estońskiego i licznych organizacji społecznych, akademicka młodzież estońska, studująca w Polsce, przedstawiciele sfer naukowych, kulturalnych i towarzyskich oraz prasy.

Akademję zagał b. poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. w Estonii p. Konrad Libicki, naczelny dyrektor P. A. T. P. minister K. Libicki w przemówieniu swoim dał ogólny obraz zmagania narodu estońskiego o wolność, którą zdobyto 17 lat temu. Następnie scharakteryzował p. minister obecnego prezydenta Estonii Paetsa oraz bohatera narodowego Estonii gen. Laidonera. Stosunki polityczne i gospodarcze Estonii oraz węzły, łączące E-

Widok na mury i baszty ochronne w Tallinie pozostałych z czasów średniowiecznych.

Kraj, w którym niema bezrobotnych

Rok 1930 był dla gospodarki estońskiej pierwszym rokiem kryzysu. Nastąpił proces kurczenia się obrotów i produkcji, który trwał nieprzerwanie do ro-

ku 1933. Poprawę i to poprawę widoczną przyniósł rok 1934, kiedy to, dzięki odpowiedniemu posunięciu zainicjowanemu przez rząd, który miał zapewnić możliwość ciągłej pracy — życie gospodarcze zabiło nowym tężem.

Dość powiedzieć, że Estonia jest prawdziwą wyspą w oceanie bezrobocia na całym świecie niemal: w Estonii niema bezrobotnych; przeciwnie raczej — do robót na roli daje się jeszcze odczuć brak rąk do pracy.

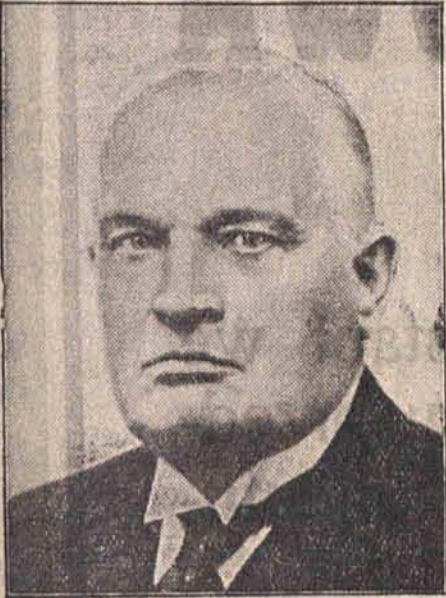
W życiu gospodarczym Estonii, rolę czynnika podstawowego odgrywa rolnictwo. W tej dziedzinie jest Estonia całkowicie samowystarczalna: importowana jest jedynie w nieznacznych ilościach pszenica; przywóz ziemiopłodów ustaje całkowicie. Rolnicy produkują również w wielkich ilościach masło, które jest najważniejszym produktem eksportowym Estonii; produkcja mięsa przekracza obecnie milion tonn rocznie. Unormowanie i ustalenie ceny masła, skup pszenicy po korzystnych cenach i inne premje i ulgi, wreszcie skomercjonalizowanie obrotów rolnictwa w Rolnym, przy ustawowo wprowadzonej niskiej stopie dyskontowej — przyczyniły się do tak znakomitego poprawienia stanu rolnictwa w kraju, że kryzys jest niemal nieodczuwalny.

Podczas wojny światowej przemysł niemiecki, podobnie jak i nasz łódzki, legł dewastacji. Wiele największych zakładów przemysłowych próbowano eksportować do Rosji. Co ocalało przed okupacją — padło ofiarą rekwizycji, które tak dobrze mają jeszcze w pamięci mieszkańcy Łodzi. Wreszcie po oderwaniu się rynku rosyjskiego — przemysł łódzki znalazł się w ślepych zaułkach, zaczął szukać nowych dróg. To też po zmianie struktury przemysłu estońskiego, przystąpiła do poważnego przeobrażenia. Powstały liczne drobne przedsiębiorstwa, pracujące dla rynku wewnętrznego, przemysł wielki, po ograniczeniu pracownictwa w swej produkcji zaczął pracować na eksport. Wielkie zakłady włókiennicze w Narwie eksportują dziś również do Łodzi przędzę bawełnianą.

Poza masłem, które stanowi trzecią część całego eksportu, Estonia wywozi jeszcze w poważniejszych ilościach drzewo zajmując drugie miejsce wreszcie produkty włókiennicze, papier, bekony, len i jaja.

Również sytuacja finansowa poprawia się widocznie. Wskutek wzmoczonej oszczędności ludności powstają bankach większe zapasy kapitału, pozwalające w roku ubiegłym około 10 milionów koron. Pokrycie banknotów w stosunku do ciągu roku 1934 o 8 i pół procent. Obieg banknotów wynosi ponad 36 i pół milionów koron.

kreślił dalej p. minister znaczenie tych stosunków kulturalnych między dwoma krajami, znajdujących wyraz w wymianie młodzieży uniwersyteckiej i w licznych tłumaczeniach utworów literackich. Kończąc swoje przemówienie i dziękując obecnyemu dziekanowi w akademji, do przemówienia w języku francuskim, p. Markus dodał okrzyk w języku polskim: „Niech żyją Estonia i Polska, złączone przyjaźnią“.

KONSTANTIN PAETS
Prezydent Republiki Estońskiej.

mieckim „Drach nach Osten“ okupił swą wolność, której glebą była wojna europejska — ofiarą z krwi swych najlepszych synów i znojem swych najznakomitszych mężów. Trzeba było walczyć z wrogiem zewnętrznym: armią sowiecką, która natychmiast po rewolucji bolszewickiej zajęła cały kraj prawie, i trzeba było stawić czoła wrogowi wewnętrznemu: szlachcie niemieckiej, owym baronom bałtyckim, już od stulecia grającym rolę kolonizatorów i wysłanników Niemiec.

Historyczny czyn Konstantego Pätsa, który, stanowiąc na czele komitetu narodowego, obwołał niepodległość Estonii, nastąpił niemal bezpośrednio po opuszczeniu przez wojska sowieckie Tallina. Ale na Tallin następowaly za sowieckimi — oddziały niemieckie. Stolica przechodzi rychło do rąk Niemców. Za ich sprawą ma już powstać z całej Estonii i z części Lotwy księstwo Bałtyckie, wcielone do Rzeszy Niemieckiej. Zaczatki estońskiej narodowej siły zbrojnej likwidują Niemcy bez pardonu. Szykują się kolumny kolonistów niemieckich — spoiwa pomiędzy Rzeszą, a nowo zdobytymi krajami.

W dniu 10 listopada, gdy klęska państw centralnych stała się już faktem dokonanym nie tylko na polu walki, ale przy stole obrad — okupacja niemiecka ustępuje z kraju. Konstanty Päts, uwieczony przez Niemców za bierny opór w czasie okupacji, były więzień carski, skazany na śmierć w roku 1905, były więzień bolszewicki — zesłany do obozu koncentracyjnego — Konstanty Päts wielki patriota estoński — staje na czele Konstytuanty.

Ale kraj jest bezbronny i wyniszczony okupacją. Bolszewicy następują ponownie. Wówczas, w tych chwilach niebezpieczeństwa najgroźniejszego — odradza generał Laidoner pierwsze zastrępy regularnej armii estońskiej, która zdobyła uwolnić kraj całkowicie od wroga. Ustąpiła armia sowiecka, bałtycko-niemiecka Landswera uznała się za pokonaną. W marcu podpisany został w Dorpacie traktat pokojowy z Rosją sowiecką i zagwarantowane granice państwa.

**

Jak większość państw młodych Estonia przechodziła w zaraniu swego nowego bytu państwowego okres przerostu władzy parlamentu. Rządy zmieniały się co kilka miesięcy, pod wpływem chwilowych kalkulacji konjunkturo-

MIN. HANS MARKUS
Poseł pełnomocny Estonii w Warszawie.

Luty
25
poniedziałek

Otwarcie

W dniu w przedpołudnie odbyła się uroczystościem świętowania zawodowych Otwarcie szkoły przy zarządzie samorządu walratusem i zarządzeniem młodzieży. Otwarcie szkoły, którą prowadził nauczyciel a w niedzielnych porankach w szkole wzięły udział wszystkie dzieci.

Nowy p

rozporządzenie. Jak się okazało, młodzieży nie było podległości podległości. Hoffman obejmuje inż. H. w rozporządzeniu. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na podjęte przez zarząd kobiecej rady ogólnokrajowej.

Wzrost

(p) Przed 61. jak już w piątek o 10.00, w czasie wyprawki samorządu Olszycy, która przetrwała przez zaważenie i wzięcie w ręce wstrząsów. W tym celu wypłynęła z Łodzi. Jak się okazało, w tym czasie w Warszawie wziętych w ręce wstrząsów. W związku z tym, w dniu 24.02.35, w godzinach wieczornych.

Dwa c

Wziętych w ręce wstrząsów. W związku z tym, w dniu 24.02.35, w godzinach wieczornych.

KRONIKA

Luty
25
poniedziałek

Dzisiaj Cezarego	
Jutro Aleksandra	

Wschód słońca	6.31
Zachód słońca	17.00
Wschód księżyca	0.47
Zachód księżyca	8.40
Długość dnia	10.42
Przybyła dnia	2.52

Otwarcie świetlicy dla młodzieży szkół zawodowych

W dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych przy ul. Wodnej 40 odbyła się uroczystość związana z otwarciem świetlicy dla młodzieży szkół zawodowych wieczorowych.

Otwarcie świetlicy nastąpiło z inicjatywy zarządu m. Łodzi a w uroczystościach wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych z naczelnikiem Waltratem na czele, reprezentanci władz szkolnych i licznie zgromadzona młodzież.

Otwarcia dokonał komisarz Wojewódzki, który wygłosił przemówienie wskazując na konieczność podniesienia standardów a równocześnie dania odpowiednich pomieszczeń, aby każdą wolną chwilę młodzież mogła wykorzystać korzystnie przez samokształcenie się.

Nowy podinspektor pracy rozpoczyna dziś urzędowanie

Jak się dowiadujemy, przydzielony do łódzkiego inspektoratu pracy na stanowisko podinspektora 13 okręgu, p. Hoffmann w dniu dzisiejszym oficjalnie obejmuje urzędowanie.

inż. Hoffmann jeszcze ubiegłej soboty rozpoczął lustrację fabryk w swoim okręgu.

Włara wypadku samochodowego zmarła w szpitalu

(p) Przed posesją przy ul. Kilińskiej 61, jak już donosiliśmy, miał miejsce w piątek o godz. 7.30 wieczór wstrząsający wypadek. Pod koła przejeżdżającego samochodu wpadła 35-letnia Zofia Olejarczyk, z zawodu pracznica, zaś dziewczynka przy ul. Kilińskiego 61.

Zawezwany lekarz pogotowia ratunkowego miejskiego stwierdził u przejeżdżającej wstrząs mózgu, złamanie kości czoszczkowej, oraz ogólne ciężkie obrażenia cieleśne i przewiózł ofiarę straszliwego wypadku do szpitala w Radogostowie.

Dwa ciosy nożem w plecy tajemniczy napad na przechodnia

Zbieg ulic Limanowskiego i Białej w nocy wczorajszej punktualnie o północy widownia krwawego a zarazem tajemniczego zajścia.

Gdy w wspomnianym miejscu znany już powracający do domu 28-letni inżynier Anders (Limanowskiego 35), z zawodu tkacz, zatrudniony w jednej z fabryk łódzkich, napadł na jakiś osobnik, który zadał Andersowi dwa straszliwe ciosy nożem w plecy.

Ugodzony nożem Anders zwałił się na bruk nieprzytomny, brocząc obficie krwią, z czego skorzystał napastnik i szybko się ulotnił, nim zdolał go zatrzymać do szpitala.

Do nieprzytomnego Andersa wezwano pogotowie ratunkowe miejskie, które lekarz po nałożeniu prowizorycznych opatrunków przewiózł go do szpitala okręgowego przy ul. Zagajnikowej w stanie beznadziejnym.

B.P.
ABRAM RUNDSTEIN

długoletni Vice-Prezes Towarzystwa „Oświata”, zmarł dnia 24 lutego 1935 r.
Zmarły wielkimi zasługami i niezamordowaną pracą dla dobra Towarzystwa i Szkół im. ks. Ign. Skorupki zaskarbił sobie naszą wieczną wdzięczność.
Cześć Jego świetlanej pamięci!

Zarząd Towarzystwa „Oświata”

B.P.
ABRAM RUNDSTEIN

długoletni Vice-Prezes Zarządu T-wa „Oświata”, zmarł dnia 24 lutego 1935 r.
Z głębokim żalem oddajemy cześć pamięci serdecznego i niezamordowanego w swej pracy przyjaciela młodzieży i szkół, utrzymywanych przez Towarzystwo.

Dyrekcja i Rada Pedagogiczna Gimnazjum i Szkoły Powszechnej im. ks. Ign. Skorupki

Obniżka taryfy pocztowej z dniem 1 marca r.b.

(p) Jak nas informuje, urząd pocztowy w nadchodzący piątek, dnia 1 marca r.b. wchodzi w życie rozporządzenie ministra poczt i telegrafów w sprawie opłat pocztowych.

W myśl tego rozporządzenia, obniżone zostaną do 5 groszy opłaty za kartki pocztowe miejscowe zawierające wyłącznie zawiadomienie o płatności weksli, niemotywowane wezwanie do zapłaty należności, krótkie zawiadomienie o przesłaniu wniosków egzekucyjnych z powodu niezapłacenia należności.

Dalej wchodzi też w życie z dniem 1 marca r.b. rozporządzenie o obniżeniu do 10 groszy opłaty za listy miejscowe otwarte, zawierające wyłącznie niemotywowane zawiadomienie o wymiarze

składek, wezwanie lub nakazy blankietami nadawczymi P.K.O.

Należy zaznaczyć, iż władze pocztowe zarządziły pozątem, iż urzędy i agencje pocztowo-telegraficzne urzędować mają bez przerwy od godziny 8 do 18 w tych dniach, w których w danych miejscowościach odbywają się jarmarki, targi i liczne zjazdy. W dni targowe i jarmarczne przerwa obiadowa zostaje zatem skasowana. Inowacja ta ma na celu ułatwienie publiczności korzystanie z usług poczty. O godzinach urzędowania placówek pocztowo-telegraficznych w dni targowe publiczność powiadomiona będzie przez obwieszczenia w lokalach pocztowych, samorządowych, oraz za pośrednictwem lokalnej prasy.

Nagły zgon kobiety

(p) W mieszkaniu własnym przy ul. Pabjanickiej 51 zasnęła nagle onegdaj wieczorem Katarzyna Grabia.

Przed przybyciem zawezwanego lekarza pogotowia ratunkowego ubezpieczalni społecznej Katarzyna Grabia, licząca 48 lat zmarła nie odzyskawszy przytomności.

Zwłoki przewieziono do prosektorium miejskiego, celem dokonania sekcji i ustalenia przyczyny nagłego zgonu, której lekarz pogotowia ustalić nie

Wybuch w mieszkaniu przemysłowca w Tomaszowie

P. Otton Müller oraz jego służąca ciężko poparzeni

Tomaszów Maz. 24 lutego.

W domu znanego przemysłowca tomaszowskiego Ottona Aleksandra Müllera, współwłaściciela fabryki dywanów „A. Müller sp. akc.” w Tomaszowie wydarzył się straszny wypadek, któremu ulegli właściciel mieszkania i jego służąca. P. Müller polecił wyczyścić ubranie męskie. Służąca nałóżła benzyny do wanny w pokoju kąpielowym i zabrała się do pracy. W płecyku gazowym w pokoju kąpielowym palił się

jeszcze mały płomyk. W pewnej chwili wszedł do kąpielowego p. Müller z zapalonym papierosem. W tej chwili nastąpił wybuch. Eksplozja była tak wielka, że część ścian i drzwi wyleciały a wszystkie szyby w mieszkaniu zostały wybite. P. Müller doznał poparzenia twarzy i rąk a służąca tylko poparzenia rąk. Odwieziono ją do szpitala. P. Müllera po opatrzeniu pozostawiono w domu.

Piętnaście lat ofiarnej pracy Czerwonego Krzyża w Łodzi

W dniu wczorajszym z okazji przypadającej 15-jej rocznicy samarytańskiej działalności Polskiego Czerwonego Krzyża, w salach P. C. K. przy ul. Piotrkowskiej 236 odbyły się podniosłe uroczystości.

Na uroczystości te przybyli: p. wojewoda Hauke-Nowak, dowódca O. K. IV gen. Langner, J. E. ks. biskup Jasiński, w otoczeniu duchownych, komisarz rządowy Zarządu m. Łodzi inż. Wojewódzki, starosta dr. Wrona, komendant P. P. insp. Elsesser-Niedzielski, przedstawiciele różnych organizacji, reprezentanci licznych kół P. C. K. i t. d.

Uroczystości zajął dr. Kańcz, a następnie powitał obecnych przedstawicieli władz duchowieństwa i społeczeństwa dr. Filder, przewodniczący Okr. P. C. K., wskazując na historyczny moment 15-letniej pracy samarytańskiej.

Skolei złożył obszerne sprawozdanie z 15-letniej działalności P. C. K. w Łodzi przywódcę, który omawiając zasady i cele działania P. C. K., stwierdza, że dzieło skutecznej akcji, wspartej przez społeczeństwo i różne organizacje P.C.K. zdolał wynieść chlubną kartę w chwili zbrojnego wykuwania wolności Rzeczypospolitej. Polski Czerwony Krzyż powstał z niego — oświadcza prelegent. W tym samym momencie gdy potrzeba jego była bardzo wielka,

bo każda wojna sprowadza na Państwo choćby najbardziej zasobne i najlepiej zorganizowane, takie troski, jakich żaden rząd bez pomocy społeczeństwa, zaspokoić nie może.

Pierwsza faza działalności P. C. K. w Łodzi prowadzona jest od początku 1919 roku pod egidą Towarzystwa Pomocy dla żołnierza polskiego.

W dniu 19 września 1919 roku po przeprowadzeniu rokowań z ówczesnym komisarzem dla P.C.K. zarząd T-wo pomocy dla żołnierza przekształca się w oddział P.C.K.

O znaczeniu i zrozumieniu celowości P.C.K. świadczy fakt, iż do obecnej pory liczy około 70.000 członków.

Działalność P.C.K. rozrasta się w szybkim tempie i obecnie powstały w Łodzi własne szpitale, oddziały szpitalne P. C. K. i t. d.

Czerwony Krzyż jest wrazem miłosierdzia i niesie pomoc zarówno w czasach katastrofy żywiołowej, jak i musi być przygotowanym do ewentualnej obrony, aby nieść pomoc rannym i zatrutym.

Następnie uroczystego odsłonięcia tablicy ku czci zasłużonych członków dokonał p. wojewoda Hauke-Nowak.

Skolei dr. Knichowiecki z ramienia zarządu wręczył zasłużonym dyplomy uznania.

Casino

Adolf Dymcza

ANTEK POLICMAJSTER

w „CASINIE”

Rest. „TABARIN” Dancing

TRIO OHAYO

Teatr „ROZMAITOŚCI”

„SHYLOK” (Kupiec Wenecki)

Dodatkowa komisja poborowa

Dyżury aptek

